

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Praxis Episcopalis

Piasecki, Paweł

Coloniae Agrippinae, 1620

De Conferendis Ordinibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61608](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61608)

23

PRAXIS EPISCOPALIS.

PARS PRIMA.

De potestate ordinis Episcopalis.

Potestatem Episcopi duplicem considerat *glo. in c. transmissam. verb. de talibus. de elect. ubiq. Innoc. & alia similis. glo. in c. i. v. confirmasse. de translat. nimirum potestatem Ordinis Episcopalis, & potestatem iurisdictionis. Sub eadem itaque distinctione, nos quoque eam prosequemur, ab ea quæ est ordinis utpote nobiliori incipientes, cum nobiliora sint proponenda. c. i. c. statuimus. de maior. & obed.*

CAPVT PRIMVM.

DE CONFERENDIS ORDINIBVS.

ARTICVLVS PRIMVS.

Ordinis Sacramentum quid sit, quotuplex, & quis eius Minister.

- 1 **O**rdinis Sacramentum quid sit.
- 2 Ordines in Ecclesia nouem.
- 3 Episcopatus an sit ordo.
- 4 Prima tonsura an sit ordo.
- 5 Ordinis in Sacramento quæ requirantur pro materia & forma.
- 6 Episcopus est verus minister Sacramenti ordinis.
- 7 Abbas benedictus potest conferre minores ordines suis monachis.
- 8 Papa potest concedere simpliciter Sacerdoti collationem minorum ordinum.

Rimum autem occurrit tractanda Ordinis Episcopalis functionum nobilissima, quæ in ordinatione Cleri versatur: Quam nos quoque facilius exequamur, pauca, ea nimirum quæ non tam præsentis instituti sunt, quam illorum qui de Sacramento Ordinis speciales tractatus faciunt, tanquam materiam non nostram, ad intelligentiam tamen propositæ quæstionis necessariam, indispudata supponamus.

Et primo supponendum, Sacramentum Ordinis esse verè & propriè Sacramentum in Ecclesia Dei à Christo Domino nostro institutum. *na Conc. Flor.*

in decreto Armenis tradito. & Conc. Trid. sess. 73. cap. 3. & Can. 2. & 3. Victor de Sacram. Ord. num. 226. & communiterque Theologi & Canonistæ in c. ad abolendam. de heret. ita ut contrarium sentire hæreticum sit.

Secundo supponamus cum Nauar. in suo *Man. cap. 22. num. 17.* Sacramentum Ordinis, esse signaculum Ecclesiæ, quo traditur character, & potestas conferendi Eucharistiam, vel in id ministrandi.

Tertio supponamus cum Canonistis, hoc communiter docentibus, quorum etiam opinio præsentis tractatui magis conueniet, Ordines esse in Ecclesia nouem,

2 vè. Primā tonsurā, Ostiariatū, Lectoratū, Exorcistatum, Acolytatū, Subdiacōnatum, Diaconatum, Præsbyteratum, & Episcopatum. ita Hofl. in sum. tit. de Ord. ab Epif. qui renunc. num. 1. Ang. de Clau. in sua sum. verb. Ordo. 1. num. 1. & testatur de hac communi Canonistarū, Nau. loc. cit. num. 38. *Con. in c. quia nos. num. 4. de testam.* Et quidem quantum septem intermedios atinet, concordant tam Theologi quam Canonistæ, eos esse Ordines: de vicimo etiam, videlicet Episcopatus, satis clarè probat. Abb. in c. transmissam. num. 3. de elect. Angel. & Nau. loc. cit. & tex. in c. Cleros. 21. & c. 1. 32. dist. cap. vn. de Ord. ab Epif. qui renunc. Quoad primum autem, seu primam tonsuram, probant communiter Doctores, in cap. cum contingat. de atat. & qual. & glos. in c. nullus. v. tonsuram. de temp. ord. in 6. in c. Cleros. cit. hancq; doctrinam esse cōmunem apud Canonistas tenuit Rot. decis. 731. num. 6. p. 1. diuers. Et magis confirmant quod iura participare volunt ordinatos ad primam tonsuram ex priuilegijs Cleri. vt gl. in cit. c. cum contingat. dicit eos gaudere priuilegio Canonis si quis suadere. 17. q. 4. & alia. gl. in c. In Ecclesia. v. tales. de institut. docetur esse capaces beneficiorum Ecclesiastic. quibus tamen excluduntur merè laici. Imò & in prohibitorijs huiusmodi clerici primæ tonsuræ includuntur æquè cum alijs clericis, vt apertè Con. Trid. sess. 14. c. 7. de ref. & sess. 23. c. 4. & 6. de ref. ad hoc. c. nullus. cit. de temp. ord. in 6.

Quarto Ordines prædictos diuidi in minores, qui sunt quinque primi, & maiores, qui sunt quatuor reliqui à Subdiacōnato inclusiue.

5 Supponamus & quinto, in Sacramēto Ordinis requiri materiam & formā, materia est illud instrumentum, per cuius traditionem confertur Ordo, vt de

singulis infra dicitur. Forma sunt verba quibus in traditione instrumenti mairialis vtitur ordinator. Victor. loc. sup. cit. nu. 229.

Vltimo supponamus Sacramēti huius verè & propriè Episcopum esse dispensatorem & ministrum. Victor. loc. cit. nu. 234. Conc. Trid. sess. 23. c. 4. & can. 7. Et licet Cardinales Presbyteri non Episcopi, in eorum titulis subditis proprijs tantum minores ordines conferre possunt. Abb. in c. 2. num. 6. de vir. & honest. Cler. Ioan. Andr. in c. 1. de suppl. negl. Pral. Paris. d. resig. lib. 4. q. 2. num. 88. Licet etiam Abbas si fuerit benedictus, & actu Presbyter suis monachis ordines minores conferre possit. c. fin. 69. dist. c. 1. de suppl. neg. pral. c. cum contingat. de atat. & qual. dummodo illos conferat Monachis tantum sibi subiectis, vel illis in quos habet fortè iurisdictionem quasi Episcopalem. c. Abbates. de priuileg. in 6. Ioan. Andr. Butr. in c. cum contingat. cit. Gemin. in c. Psalmista. 23. dist. quod & S. Congr. Regularium cōsulita super simili dubio ab Abbate Cassinen. an. 1594. declarauit verbis quæ sequuntur:

Cong. cēsuit quod Abbas benedictus possit Regularibus sibi subditis conferre primam tonsuram & quatuor minores, ac etiam benedicere calices, & paramenta sine vnctione olei sancti, nec non omnes benedictiones facere sine aliqua licentia.

Licet etiam Papæ simplici Sacerdoti vt conferat minores ordines committere possit. Victor. loc. cit. num. 234. prout Guardiani & Priores Regulariū, quandoque habere solent priuilegia conferendi primā tonsuram eorum monachis. Præb. loc. cit. dist. 69. Ioan. Andr. in cit. c. 1. de suppl. neg. pral. Abb. in c. quato. num. 9. de consuet. vbi dicit quod etiam maiores ordines conferendi potestaté Ppæ simplici Sacerdoti concedere possit.

fit, tamen cum istis casibus præmissis, non ex vi officij, sed potius ex priuilegio speciali potestas ista personis prædictis comperat, nihil impedit quominus ordines conferendi potestas solis dicatur

cōuenire Episcopis. *Suarez. de cens. disp. 31. sess. 4. num. 28.*

Et his ita præsuppositis difficultates, quæ circa collationem Ordinū occurrere possunt articulatim videamus. Et primo

ARTICVLVS SECVNDVS. De subditis Ordinibus.

- 1 **E**piscopus ordinans non suum subditum, incurrit suspensionem.
- 2 Subditus quomodo efficitur quis.
- 3 Domicilium quomodo acquiratur.
- 4 Episcopus non potest ordinare ad minores non subditum.
- 5 Regulares ordinari non debent, nisi ab Episcopo loci.
- 6 Dimissorias habens potest ordinari à non suo Episcopo.
- 8 Dimissoria quomodo concedenda.
- 9 Dimissorias quis concedere possit.
- 10 Capitulum sede vacante, quomodo concedere possit dimissorias.
- 11 Regulares quomodo possint cōcedere dimissorias ad ordines suis Monachis.
- 12 Abbas habens in loco iurisdictionem ordinariam concedere potest dimissorias subditis loci illius.
- 13 Dimissoria morte concedentis an exsistent.
- 14 Familiaris triennalis non subditus, quomodo ordinari possit absque dimissorijs.
- 15 Episcopus nullatenensis ordinari non potest ratione familiaritatis.
- 16 Episcopi titulares, quibus Ecclesijs dantur.

In omni Subditos & Diocesanos suos debet ordinare Episcopus. *c. cum nullus. c. nullus. de temp. ord. in 6. c. primates. 7. dist. Host. in sum. tit. de temp. ord. sub num. 5. Conc. Trid. sess. 14. c. 2. & sess. 23. c. 8. de res. vbi Ordinatore qui cōtra fecerit à collatione ordinum, in quibus peccauerit per annum, & sic ordinatum ab exercitio ordinis suscepti ad beneplacitum proprii Episcopi suspendit. ad hoc *Rot. decis. 731. num. 20 p. 1. diuers.* vbi dicit, hoc casu ordinatum esse suspensum ipso iure, ex ea ratione quod decretum cit. Conc. est irritans.*

Triplex autem quis efficitur subditus & Diocesanus Episcopi. Ratione

originis, ratione domicilij, & ratione beneficii *c. cum nullus. cit.* Et hoc ad effectum susceptionis ordinum, nam quoad alios effectus, plures possent enumerari modi, quibus quis subijcitur iurisdictioni alterius *c. 1. de sepult. c. 2. eo. tit. in 6.*

Ratione originis, vbi nimirum quis natus est *glos. in c. 1. v. alienigenas, de v. fur. in 6. & l. qui ex vico. ff. ad municip. dummodo natus sit non fortuito, vel in transitu, vt si noscatur in itinere, nam ita natus non dicitur trahere originem loci in quo nascitur, sed retinebit originem loci, in quo parentes ipsius haberent domicilium. *Abb. in c. Rodulphus. num. 9. de rescrip. Felin. ib. num. 13. Bart. in l. filios. c. de mu-**